

PRILOG 4.:			
OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA			
1.	OPĆE INFORMACIJE		
1.1.	Stručni nositelj:	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	
1.2.	Naziv propisa:	Nacrt Prijedloga Zakona o naplati cestarine	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt strateškog planiranja ili reformaska mjera:	Da/Ne: DA	Naziv akta: Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. – 2026. Opis mjere: C1.4. Razvoj konkurentnog, energetske održivog i učinkovitog prometnog sustava C1.4. R1 Reforma cestovnog sektora C1.4. R1-I1 Elektronički sustav naplate cestarine
1.4.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: DA	Naziv pravne stečevine: Direktiva (EU) 2022/362 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. veljače 2022. o izmjeni Direktiva 1999/62/EZ, 1999/37/EZ i (EU) 2019/520 u pogledu naknada koje se naplaćuju za korištenje određenih infrastruktura za vozila
2.	UTVRĐIVANJE PROBLEMA		
2.1.	<p>Vlada Republike Hrvatske je u srpnju 2021. donijela Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. – 2026., u kojem je u okviru komponente C1 „Gospodarstvo“, pod komponente C1.4. „Razvoj konkurentnog, energetske održivog i učinkovitog prometnog sustava“ za financiranje predviđen projekt C1.4.R1.I1 „Elektronički sustav naplate cestarine“.</p> <p>Navedeni novi elektronički sustav naplate cestarine temelji se na odabranim tehnologijama (a ne na svim tehnologijama koje su Direktivom 2019/520 i Zakonom o cestama dozvoljene), za sva teretna vozila uvodi obvezu korištenja uređaja u vozilu za plaćanje cestarine, a što će omogućiti slobodan prometni tok, bez zaustavljanja vozila zbog naplate cestarine. Zbog slobodnog prometnog toka nužno je urediti pitanje nadzora plaćanja cestarine.</p> <p>Sada je područje naplate cestarine uređeno Zakonom o cestama, koji uz navedeno područje uređuje pravni status javnih cesta i nerazvrstanih cesta, način korištenja javnih cesta i nerazvrstanih cesta, razvrstavanje javnih cesta, planiranje građenja i održavanja javnih cesta, upravljanje javnim cestama, mjere za zaštitu javnih i nerazvrstanih cesta i prometa na njima, koncesije, financiranje i nadzor javnih cesta. Po uzoru na države EU u okruženju (Slovenija, Austrija), zbog značajnih promjena u naplati cestarine koje je sada potrebno urediti, nužno je uspostaviti novi zakonski okvir koji uređuje prava i obveze upravitelja autocesta te prava i obveze korisnika autocesta i urediti pitanja koja do sada nisu uređena trenutno važećim propisima. Zakonom o naplati cestarine uspostavlja se jedinstveni sustav elektroničke naplate cestarine na cjelokupnoj mreži autocesta u Republici Hrvatskoj.</p>		
2.2.	Izvor podataka:		
	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.		

3.	UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA
3.1.	Opis posebnog cilja
	<p>Novim Zakonom o naplati cestarine postići će se usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s Direktivom 2022/362 i stvoriti pravni okvir za uvođenje novog elektroničkog sustava naplate cestarine u Republici Hrvatskoj. Predloženim Zakonom po prvi puta se u Republici Hrvatskoj uspostavlja cjeloviti normativni okvir za naplatu cestarine i implementaciju jedinstvenog elektroničkog sustava naplate cestarine, u slobodnom prometnom toku, na svim autocestama u Republici Hrvatskoj.</p>
3.2.	Opis svrhe propisa
	<p>Promjena koja se postiže je novi elektronički sustav naplate cestarine na svim autocestama u Republici Hrvatskoj, temeljen na slobodnom prometnom toku, s mikrovalnom tehnologijom na frekvenciji 5,8 GHz i tehnologijom automatskog prepoznavanja registarskih pločica. Sva teretna vozila imat će obvezu korištenja uređaja u vozilu za plaćanje cestarine. Laka vozila do 3,5 t nosivosti imat će mogućnost odabrati između korištenja uređaja u vozilu za elektroničku naplatu cestarine i prijave u sustav naplate cestarine za automatske prepoznavanje registarskih pločica.</p> <p>Plaćanje cestarine u gotovini na naplatnim kućicama neće više biti moguće, međutim svaki korisnik odabrat će način plaćanja i prijave u novi elektronički sustav naplate cestarine, uključujući i gotovinsku uplatu u prodajnim uredima Hrvatskih autocesta d.o.o. i koncesionara, kao i na drugim prodajnim mjestima, primjerice benzinskim postajama.</p> <p>Predloženim Zakonom uređuje se naplata cestarine kao skup aktivnosti za ispunjavanje obveze plaćanja cestarine i nadzor nad plaćanjem iste, što uključuje sljedeća temeljna pitanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvođenje i ukidanje naplate cestarine • obveznici plaćanja cestarine • cestarina kao naknada za korištenje autoceste na temelju duljine korištene naplatne dionice • postupak određivanja autocesta i cestovnih objekata za korištenje kojih se može uvesti naplata cestarine • naplatne skupine u koje se vozila razvrstavaju za potrebe naplate cestarine • obveza uspostave novog sustava elektroničke naplate cestarine na svim autocestama u Republici Hrvatskoj i propisivanje obvezne tehnologije • sustav elektroničke naplate cestarine u Republici Hrvatskoj • pretpostavke stjecanja prava na upotrebu autoceste • naplata za bespravnu upotrebu autoceste • pružanje usluge europske elektroničke naplate cestarine • interoperabilnost naplate cestarine u slobodnom prometnom toku • obrada podataka i razmjena informacija o neplaćanju cestarine • odredbe o cestarini za vozila posebnih skupina korisnika • nadzor naplate cestarine • inspekcijski nadzor naplate cestarine • prekršajna odgovornost za kršenje propisanih obveza.

3.3.	Razmotrena druga moguća normativna i nenormativna rješenja	
	<p>Kao drugo moguće normativno rješenje bile su izmjene i dopune Zakona o cestama. Međutim, Zakon o cestama je temeljni propis koji uređuje pravni položaj javnih i nerazvrstanih cesta, građenje, održavanje i upravljanje istima kao i zaštitu cesta, tako da je ocijenjeno da specifično područje naplate cestarine treba urediti posebnim propisom. Na isti je način naplata cestarine uređena u EU državama iz okruženja.</p> <p>Kao moguće nenormativno rješenje bilo bi prepustiti područje naplate cestarine internom uređenju svakog upravitelja autoceste (Hrvatskih autocesta d.o.o. i koncesionara), što ne bi osiguralo uspostavu jedinstvenog sustava niti bi dalo punu pravnu zaštitu prihoda od naplate cestarine.</p>	
3.4.	Izvor podataka:	
	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.	
4.	UTVRĐIVANJE UČINAKA I ADRESATA	
4.1.	Posebni cilj: Novim Zakonom o naplati cestarine postići će se usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s Direktivom 2022/362 i stvoriti pravni okvir za uvođenje novog elektroničkog sustava naplate cestarine u Republici Hrvatskoj. Predloženim Zakonom po prvi puta se u Republici Hrvatskoj uspostavlja cjeloviti normativni okvir za naplatu cestarine i implementaciju jedinstvenog elektroničkog sustava naplate cestarine, u slobodnom prometnom toku, na svim autocestama u Republici Hrvatskoj.	
4.1.1.	Učinci na gospodarstvo:	Adresati:
	<ul style="list-style-type: none"> - pozitivni utjecaj očituje se kroz povećanje protočnosti prometa, smanjenje vremena vožnje te potrošnje goriva i smanjenja gužvi - pozitivan učinak zbog uspostave elektroničke naplate cestarine na autocesti A2 u koncesiji 	<ul style="list-style-type: none"> - svi gospodarski subjekti - korisnici autoceste (prijevozna poduzeća, putnički i teretni prijevoz), - svi korisnici autoceste - dnevni migranti i turisti
4.1.2.	Učinci na održivi razvoj:	Adresati:
	<p>Uspostava novog elektroničkog sustava naplate cestarine u slobodnom prometnom toku, bez zaustavljanja, imat će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitivan utjecaj na zaštitu okoliša zbog smanjenja emisije štetnih plinova iz vozila - pozitivan utjecaj na sigurnost prometa 	<ul style="list-style-type: none"> - stanovnici naselja u neposrednoj blizini postojećih naplatnih postaja - sigurniji promet za sve korisnike autocesta
4.1.3.	Učinci na socijalnu skrb:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na socijalnu skrb.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.4.	Učinci na zaštitu ljudskih prava:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na zaštitu ljudskih prava.	Nisu utvrđeni adresati.

4.1.5.	Učinci na druga područja:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na druga područja.	Nisu utvrđeni adresati.
5.	ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA	
5.1.	Analiza učinaka i adresata u području gospodarstva:	
	<ul style="list-style-type: none"> - Uklanjanje rampi i prelazak na automatizirani sustav naplate omogućit će povećanje protočnosti prometa, smanjenje gužvi te skraćenje vremena vožnje na autocestama čime će se smanjiti i potrošnja goriva, što izravno doprinosi nižim troškovima prijevoza i logistike kao i povećanju gospodarske učinkovitosti, posebno u sektorima transporta i distribucije. Također, očekivano je smanjenje broja nesreća i incidentnih situacija uslijed nezaustavljanja vozila na naplatnim postajama. - Očekuje se da utjecaj na tržište rada bude minimalan. Veći broj zaposlenika koji trenutačno rade na poslovima naplate cestarine bit će preraspoređen na druga radna mjesta koja se otvaraju uspostavljanjem novog sustava i pratećih operativnih funkcija. Nadalje, predviđa se i neznatan broj novih zapošljavanja u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture te kod upravitelja cesta u svrhu provedbe nadzora. 	
5.2.	Analiza učinaka i adresata u području održivog razvoja:	
	<ul style="list-style-type: none"> - Ne zaustavljanje vozila na naplatnim postajama ima pozitivan učinak na zaštitu okoliša što bi se manifestiralo smanjenjem emisija štetnih plinova, osobito CO₂, te smanjenjem razine buke uz prometnice, čime sustav doprinosi ciljevima održivog razvoja i povećanju energetske učinkovitosti cestovnog prometa. 	
5.3.	Analiza učinaka i adresata u području socijalne skrbi:	
	Nisu utvrđeni niti učinci niti adresati u području socijalne skrbi.	
5.4.	Analiza učinaka i adresata u području zaštite ljudskih prava:	
	Nisu utvrđeni niti učinci niti adresati u području zaštite ljudskih prava.	
5.5.	Analiza učinaka i adresata u drugim područjima:	
	Nisu utvrđeni niti učinci niti adresati u drugim područjima.	
5.6.	Izvor podataka:	
	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.	
6.	SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE	
6.1.	<p>Savjetovanje:</p> <p>Savjetovanje je provedeno putem središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje s javnošću (e-Savjetovanja) u razdoblju od 15. rujna 2025. godine do 15. listopada 2025. godine.</p>	
6.2.	<p>Konzultacije:</p> <p>Obrazac iskaza doraden je i ažuriran sukladno mišljenju Uredu za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske, te je ponovno upućen na mišljenje dana 04. studenoga 2025. godine.</p>	

7.	ZAKLJUČAK	
7.1.	<p>Pozitivni učinci: Predloženim Zakonom o naplati cestarine po prvi puta se u Republici Hrvatskoj uspostavlja cjeloviti normativni okvir za naplatu cestarine. Donošenjem predloženog Zakona omogućit će se implementacija jedinstvenog elektroničkog sustava naplate cestarine, u slobodnom prometnom toku, na svim autocestama u Republici Hrvatskoj.</p>	<p>Negativni učinci: Ne očekuju se negativni učinci.</p>
7.2.	<p>Zaključak o učincima koji će proisteći iz provedbe: Predloženim Zakonom po prvi puta se u Republici Hrvatskoj uspostavlja cjeloviti normativni okvir za naplatu cestarine i implementaciju jedinstvenog elektroničkog sustava naplate cestarine, u slobodnom prometnom toku, na svim autocestama u Republici Hrvatskoj, te se očekuju pretežito pozitivni učinci provedbom ovog zakona.</p>	
8.	PRILOZI	
8.1	Dokumenti u prilogu:	
	Nema priloga	
9.	OVJERA ČELNIKA STRUČNOG NOSITELJA	
	<p>Potpis: potpredsjednik Vlade i ministar, Oleg Butković</p> <p>Datum: 04. studenoga 2025. godine</p>	